

S-VYASA Society, Abhinava Bharata Gurukula

SPEC-2025, Kalājñānavīksha: Parīkshā Pravāha

Kathak LEVEL 2- PARICHAYA – THEORY PAPER 1

SVYASA/SPEC25/QPT-KT-L2/001

Date: 13.07.2025

Total Marks:

100

Duration: 3 hrs(10am-1pm)

I. Write notations for any four (4) of the following. Each question carries 5 marks. (4 x 5 = 20 Marks)

1. Chakradhaar Tihai in Jhaptaal
2. Bedam Tihai in Teentaal
3. Damdaar Tihai in Teentaal
4. Chakradhaar Paran in Ektaal
5. Paranjudi Aamad in Dhamaar
6. Ekgun, Dugun, Tigun, Chaugun of Ektaal

II. Fill in the blanks

(10 x 1 = 10 Marks)

1. _____ and _____ Rasa are the two most prominent features of Tandava.
2. "Kahe Ko Mere Ghar Aaye Ho" is an example of _____ nayika.
3. _____ is a nayika who is fearless.
4. Bindadin Maharaj was the court dancer at the court of Nawab Asad-ud-daulah in _____.
5. The Sthayi Bhava related to Hasya rasa is _____.
6. _____ and _____ Rasa are the two most prominent features of Tandava.
7. In Natyashastra, the _____ vr̥tti is dominated by the sentiment of utsaha or energy.
8. _____ is the semi-classical genre in Kathak repertoire that often narrates Krishna-Radha episodes in monsoon season.
9. Janki Prasad Gharana is also known as _____ Gharana.
10. There are _____ types of Nayikas according to the situation.

III. Match the following

(5 x 1 = 5 Marks)

Column A

1. Satvati Vritti
2. Shanta Rasa
3. Kaishiki Vritti
4. Bharati Vritti
5. Lasya of Parvati

Column B

- a. Intellectual / narrative
- b. Elegance / grace
- c. Prototype of feminine style
- d. Calm, spiritual scenes
- e. Heroic & ethical

IV. Write True of False

(5 x 1 = 5 Marks)

1. Shanta rasa has white as its conventional colour.
2. In the period of Wajid Ali Shah, Jaipur Gharana evolved as a unique style.
3. Lokadharmi abhinaya is stylised, symbolic and codified.
4. Thumri and Dadra both generally use Addha taal in Kathak accompaniment.
5. Swadhinpatika nayika is the one who is proud of her husband's or beloved's loyalty

V. Choose the correct answer

(5 x 1 = 5 Marks)

1. Deity of Karuna rasa is
a. Vishnu b. Rudra c. Yama d. Indra (Mahendra)
2. Which Gharana mostly emphasises on pure dance syllables, satvika bhava and tatkar:
a. Benaras b. Jaipur c. Lucknow d. Raigarh
3. Durga Prasadji had three sons, namely - Kalka Prasad, Bhairon Prasad,
a. Sundar Prasad b. Hanuman Prasad c. Bindadin Maharaj d. Hari Prasad
4. Nandikeshwara Abhinaya Darpan has described – how many types of Tandavas.
a. 4 b. 5 c. 6 d. 7
5. Dhammar Taal has how many divisions?
a. 3 b. 4 c. 5 d. 6

VI. Answer any five (5) of the following

(5 x 5 = 25 Marks)

1. Write about the Evolution of Lucknow gharana of Kathak.
2. Explain the term “Lasya” and its type.
3. Explain importance of “Thumri”, “Dadra”, “Sadra”, “Thappa” in repertoire of Kathak.
4. Enumerate bhramari bhedas according to Abhinaya Darpana and explain any four Bhramari Bhedas.
5. Describe about pure nritya.
5. Explain Aharya abhinaya in detail.
6. Write the names of Sthanaka Bheda, explain its importance in Kathak.
7. Describe the Vritya and explain different kinds of it

VII. Answer any three (3) of the following (10 x 3 = 30 Marks)

1. Elucidate the concept of Rasa with a detailed table of Sthayi Bhava, colour and deity.
2. Write the name of “Ashta Nayikas” and explain any four (4) nayikas in detail with an example for it.
3. Trace the evolution of three (3) Kathak gharanas focusing on stylistic specialities, stalwart gurus and hallmark compositions.
4. Explain in detail “Lokdharmi” and “Natyadharmi” and write the difference between them.
5. Write in detail about Jaipur Gharana of kathak and its contributions to the repertoire of kathak.

(ಕಥಕ್ - ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆ - 1)

I. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕು (4) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

(4 × 5 = 20 ಅಂಕಗಳು)

1. ಝಪ್ತಾಳದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರದಾರ್ ತಿಹಾಯಿ (Chakradaar Tihai) ಗೆ ಸ್ವರಲಿಪಿ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ತೀನ್ತಾಳದಲ್ಲಿ ಬೇದಮ್ ತಿಹಾಯಿ (Bedam Tihai) ಗೆ ಸ್ವರಲಿಪಿ ಬರೆಯಿರಿ.
3. ತೀನ್ತಾಳದಲ್ಲಿ ದಮ್ದಾರ್ ತಿಹಾಯಿ (Damdaar Tihai) ಗೆ ಸ್ವರಲಿಪಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಏಕ್ತಾಳದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರದಾರ್ ಪರ್ನ್ (Chakradaar Paran) ಗೆ ಸ್ವರಲಿಪಿ ಬರೆಯಿರಿ.
5. ಧಮಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಂಜುಡಿ ಆಮದ್ (Paranjudi Aamad) ಗೆ ಸ್ವರಲಿಪಿ ಬರೆಯಿರಿ.
6. ಏಕ್ತಾಳದ ಏಕಗುಣ, ದ್ವಿಗುಣ, ತ್ರಿಗುಣ ಮತ್ತು ಚತುರ್ಗುಣವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

II. ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಿ

(10 × 1 = 10 ಅಂಕಗಳು)

1. _____ ಮತ್ತು _____ ರಸಗಳು ತಾಂಡವದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.
2. “ಕಾಹೇ ಕೋ ಮೇರೇ ಘರ್ ಆಯೇ ಹೋ” ಎಂಬುದು _____ ನಾಯಿಕೆಯ ಉದಾಹರಣೆ.
3. _____ ನಾಯಿಕೆ ಭಯರಹಿತವಾಗಿರುವವಳು.
4. ಬಿಂದಾದಿನ್ ಮಹಾರಾಜರು ನವಾಬ್ ಅಸದ್-ಉದ್-ದೌಲಾ ಅವರ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ _____ ನಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
5. ಹಾಸ್ಯ ರಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಾಯಿ ಭಾವ _____.
6. _____ ಮತ್ತು _____ ರಸಗಳು ತಾಂಡವದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.
7. ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ _____ ವೃತ್ತಿ ಉತ್ಸಾಹ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿಯ ಭಾವದಿಂದ ಆಧಿಪತ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.
8. _____ ಎಂಬುದು ಕಾಥಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ-ರಾಧಾ ಕಥೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಉಪಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶೈಲಿ.
9. ಜಾನಕಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಘರಾನಾ _____ ಘರಾನಾ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
10. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾಯಿಕೆಯ _____ ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

(5 × 1 = 5 ಅಂಕಗಳು)

ಕಾಲಮ್ A ಕಾಲಮ್ B

1. ಸಾತ್ವತಿ ವೃತ್ತಿ | a. ಬೌದ್ಧಿಕ / ಕಥನಾತ್ಮಕ
2. ಶಾಂತ ರಸ | b. ಸೌಂದರ್ಯ / ಸೊಬಗು
3. ಕೈಶಿಕಿ ವೃತ್ತಿ | c. ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಭಾವದ ಮಾದರಿ
4. ಭಾರತಿ ವೃತ್ತಿ | d. ಶಾಂತ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಶ್ಯಗಳು
5. ಲಾಸ್ಯ (ಪಾರ್ವತಿ) | e. ವೀರ ಮತ್ತು ನೀತಿಭಾವ

IV. ಸರಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು

(5 × 1 = 5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಶಾಂತ ರಸಕ್ಕೆ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಪ್ರತೀಕಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
2. ವಾಜಿದ್ ಅಲಿ ಶಾಹ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜೈಪುರ ಘರಾನಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿತು.
3. ಲೋಕಧರ್ಮಿ ಅಭಿನಯ ಶೈಲಿಬದ್ಧ, ಸಂಕೇತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನಿಯಮಿತವಾಗಿದೆ.
4. ಉಮ್ಮಿ ಮತ್ತು ದಾದ್ರಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಡ್ಡ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಕಾಥಕ್ ಸಹಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಸ್ವಾಧೀನಪತಿಕಾ ನಾಯಿಕೆ ತನ್ನ ಪತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಿಯತಮನ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಗರ್ವಿಸುವವಳು.

V. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ

(5 × 1 = 5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಕರುಣ ರಸದ ದೇವತೆ
a. ವಿಷ್ಣು b. ರುದ್ರ c. ಯಮ d. ಇಂದ್ರ (ಮಹೇಂದ್ರ)
2. ಶುದ್ಧ ನೃತ್ಯ ಅಕ್ಷರಗಳು ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಘರಾನಾ
a. ಬನಾರಸ್ b. ಜೈಪುರ c. ಲಕ್ನೋ d. ರಾಯಗಡ
3. ದುರ್ಗಾ ಪ್ರಸಾದ್‌ಜಿ ಅವರ ಮೂವರು ಪುತ್ರರು – ಕಲ್ಯಾ ಪ್ರಸಾದ್, ಭೈರೋನ್ ಪ್ರಸಾದ್,
a. ಸುಂದರ್ ಪ್ರಸಾದ್ b. ಹನುಮಾನ್ ಪ್ರಸಾದ್ c. ಬಿಂದಾದಿನ್ ಮಹಾರಾಜ್ d. ಹರಿ ಪ್ರಸಾದ್

4. ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ಅಭಿನಯ ದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ತಾಂಡವದ ಎಷ್ಟು ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ?
a. 4 b. 5 c. 6 d. 7
5. ಧರ್ಮಾರ್ ತಾಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ?
a. 3 b. 4 c. 5 d. 6

VI. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ಐದು (5) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

(5 × 5 = 25 ಅಂಕಗಳು)

1. ಲಕ್ಷೋ ಘರಾನಾದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. “ಲಾಸ್ಯ” ಪದದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಕಥಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಲುಮ್ಬಿ, ದಾದ್ರಾ, ಸದ್ರಾ ಮತ್ತು ಧಪ್ಪಾ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಅಭಿನಯ ದರ್ಪಣದ ಪ್ರಕಾರ ಭ್ರಮರಿ ಭೇದಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
5. ಶುದ್ಧ ನೃತ್ಯದ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.
6. ಆಹಾರ್ಯ ಅಭಿನಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
7. ಸ್ಥಾನಕ ಭೇದಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಕಥಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
8. ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದೇ ಮೂರು (3) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ

(3 × 10 = 30 ಅಂಕಗಳು)

1. ರಸದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾಯಿ ಭಾವ, ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳ ವಿವರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಅಷ್ಟ ನಾಯಕಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
3. ಮೂರು ಕಥಕ್ ಘರಾನಾಗಳ ವಿಕಾಸವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ಶೈಲಿ, ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
4. ಲೋಕಧರ್ಮಿ ಮತ್ತು ನಾಟ್ಯಧರ್ಮಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

5. ಜೈಪುರ ಘರಾನಾ ಕಥಕ್ ಕುರಿತು ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

SVYASA-SPEC